

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 7 juli 2016 *

”Begäran om förhandsavgörande — Prorogationsklausul — Civilrättsligt samarbete —
Domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område — Förordning (EG)
nr 44/2001 — Artikel 23 — Klausul som ingår bland de allmänna avtalsvillkoren — Parternas samtycke
till dessa avtalsvillkor — En sådan klausuls giltighet och exakthet”

I mål C-222/15,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Pécsi Törvényszék
(Pécs domstol, Ungern) genom beslut av den 4 maj 2015, som inkom till domstolen den 15 maj 2015,
i målet

Hőszig Kft.

mot

Alstom Power Thermal Services,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič samt domarna C. Toader (referent), A. Rosas,
A. Prechal och E. Jarašiūnas,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: handläggaren V. Tourrès,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 21 januari 2016,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Alstom Power Thermal Services, genom S.M. Békési, ügyvéd,
- Ungerns regering, genom M.Z. Fehér och G. Koós, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom A. Tokár och M. Wilderspin, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 7 april 2016 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: ungerska.

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 10.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 2008, s. 6) och artikel 23.1 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1) (nedan kallad Bryssel I-förordningen).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Hőszig Kft. och Alstom Power Thermal Services (nedan kallat Alstom), som övertagit Technos et Compagnies (nedan kallat Technos) rättigheter avseende fullgörandet av avtal som ingåtts mellan parterna och beträffande vilka det med stöd av en prorogationsklausul bestritts att den hänskjutande domstolen är behörig att pröva målet.

Tillämpliga bestämmelser

Rom I-förordningen

- 3 Artikel 1 i Rom I-förordningen avgränsar förordningens materiella tillämpningsområde. Enligt artikel 1.2 är förordningen inte tillämplig på vissa uppräknade områden, bland annat, enligt punkt e, ”skiljedomsavtal och avtal om val av domstol”.
- 4 Enligt artikel 3.1 i denna förordning gäller följande:

”På ett avtal tillämpas den lag som parterna har valt. Lagvalet ska vara uttryckligt eller klart framgå av avtalsvillkoren eller av övriga omständigheter. Genom sitt val kan parterna ange tillämplig lag för hela avtalet eller för endast en del av det.”
- 5 I artikel 4.1 i förordningen föreskrivs följande:

”I den utsträckning tillämplig lag för avtalet inte har valts i enlighet med artikel 3 och utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 5–8, ska den lag som gäller för avtalet fastställas på följande sätt:

...

b) Tjänsteavtal ska vara underkastade lagen i det land där tjänsteleverantören har sin vanliga vistelseort.

...”
- 6 Artikel 10 i förordningen har rubriken ”Samtycke och materiell giltighet”. Däri föreskrivs följande:

”1. Förekomsten och giltigheten av ett avtal eller en bestämmelse i ett avtal ska fastställas enligt den lag vilken det skulle underkastas enligt denna förordning, om avtalet eller bestämmelsen var giltig.

2. En part kan dock åberopa lagen i det land där han har sin vanliga vistelseort för att få fastställt att han inte har samtyckt till avtalet eller avtalsbestämmelsen, om det framgår av omständigheterna att det inte skulle vara rimligt att avgöra verkan av hans uppträdande enligt den lag som anges i punkt 1.”

Bryssel I-förordningen

- 7 Skälen 11 och 14 i Bryssel I-förordningen har följande lydelse:

”(11) Behörighetsbestämmelserna måste uppfylla kravet på förutsebarhet och bygga på den allmänna principen om svarandens hemvist, och det måste alltid kunna gå att bestämma vilken domstol som är behörig utifrån denna princip, utom i vissa bestämda fall när tvistens art eller hänsynen till partsautonomin gör det berättigat att använda någon annan anknytning. ...

...

(14) Parternas rätt att själva avtala om behörig domstol bör respekteras med förbehåll för de exklusiva behörighetsgrunderna i denna förordning, utom när det gäller försäkrings-, konsument- och anställningsavtal, där endast begränsad autonomi medges.”

- 8 Artikel 5 i denna förordning har följande lydelse:

”Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat kan väckas i en annan medlemsstat

1 a) om talan avser avtal, vid domstolen i uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser;

...”

- 9 Artikel 23 i förordningen, som ingår i avsnitt 7, ”Avtal om domstols behörighet” i kapitel II, ”Domstols behörighet”, har följande lydelse:

”1. Om parterna har träffat avtal om att en domstol eller domstolarna i en medlemsstat skall vara behöriga att avgöra en redan uppkommen tvist eller framtida tvister i anledning av ett bestämt rättsförhållande, och minst en av parterna har hemvist i en medlemsstat, skall endast den domstolen eller domstolarna i den medlemsstaten ha behörighet. En sådan behörighet skall vara exklusiv om parterna inte har träffat avtal om annat. Ett sådant avtal om behörighet skall vara antingen

a) skriftligt eller muntligt och skriftligen bekräftat, eller

b) i en form som överensstämmer med praxis som parterna har utbildat mellan sig, eller

c) i internationell handel, i en form som överensstämmer med handelsbruk eller annan sedvänja som parterna kände till eller borde ha känt till och som är allmänt känd och regelmässigt iakttagas av parter i avtal av föreliggande typ vid det ifrågavarande slaget av handel.

2. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet, skall anses vara likvärdigt med skriftligt.

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 10 Technos, en juridisk person etablerad i Frankrike, önskade delta i vissa arbeten på ett antal redan befintliga kraftverk belägna i Frankrike. Företaget begärde därför in anbud från Hőszig för deltagande i arbetena i egenskap av underleverantör. Den 18 augusti 2009 översände Technos elektroniskt en förteckning till Hőszig över metallstommar som företaget kunde bli ombett att tillverka, uppgifter om de tekniska kraven samt Technos allmänna leveransvillkor (i deras lydelse från december 2008, nedan kallade de allmänna avtalsvillkoren).

11 Efter det att Hőszig lämnat ett anbud baserat på dessa uppgifter, med priset specificerat, ingick parterna på distans en rad entreprenadavtal om produktion av metallstommar som skulle tillverkas i Ungern och sedan infogas i kraftverken. Det är otvistigt mellan dem att det första avtalet ingicks den 16 december 2010.

12 Parternas kom överens om ett flertal andra avtalsbestämmelser och vissa ändringar och tillägg rörande arbetets utförande. I förteckningen "Använd dokumentation" i handlingarna rörande det första avtalet angavs följande:

"1) Förevarande beställningssedel

2) Teknisk specifikation med referens T91000001/1200, C

3) Technos allmänna leveransvillkor (december 2008)

Dokumenterna ska tillämpas i denna ordning."

13 På den sista sidan i avtalet, som var avfattat på engelska, angavs följande: "I beställningssedeln anges samtliga dokument och grundläggande upplysningar som krävs för att utföra avtalet. Ni bör försäkra Er om att Ni har tillgång till sådana dokument med relevant referensmaterial, samt de dokument som dessa kräver. Om så ej är fallet bör Ni kontakta oss och be om de dokument som saknas."

14 I den sista delen av avtalet angavs vidare att "leverantören förklarar sig känna till och godta villkoren i förevarande beställningssedel, de gällande allmänna avtalsvillkoren, vilka bifogats, och villkoren i eventuella ramavtal".

15 Klausul 23.1 i de allmänna avtalsvillkoren har följande lydelse:

"Beställningssedeln och dess tolkning omfattas av fransk lagstiftning. Förenta nationernas konvention angående avtal om internationella köp av varor av den 11 april 1980 ska inte tillämpas.

Domstolarna i Paris har exklusiv behörighet att slita eventuella tvister som uppkommer i anledning av beställningssedelns giltighet, utförande eller avslutande vilka inte kan lösas och som inte kan lösas genom en överenskommelse mellan parterna. Detta inbegriper skyndsamma förfaranden, inhibitionsbeslut och säkerhetsåtgärder."

16 En rättstvist uppstod mellan parterna angående fullgörandet av avtalen. Hőszig väckte den 31 oktober 2013 talan vid den hänskjutande domstolen, i dess egenskap av domstolen på orten för fullgörandet av avtalet.

17 Till stöd för sin talan har Hőszig gjort gällande att det, i den mening som avses i artikel 10.2 i Rom I-förordningen, inte skulle vara rimligt att avgöra verkan av dess uppträdande enligt fransk rätt, mot bakgrund av att den vara som Hőszig tillverkat utgör avtalens föremål och att uppfyllelseorten var Hőszigs driftsställe i Ungern, varför hela tillverkningsprocessen ägt rum i Ungern, fram till leveransen till kunden.

18 Hőszig anser därför att förhållandet mellan de allmänna avtalsvillkoren och de olika avtalen mellan parterna ska prövas enligt ungersk rätt. Med stöd i ungersk rätt anser Hőszig att de allmänna avtalsvillkoren inte är del av dessa avtal. Klausulen om tillämplig lag i de allmänna avtalsvillkoren saknar därför betydelse, och ungersk rätt bör tillämpas enligt artikel 4.1 b i Rom I-förordningen.

19 Vad gäller behörig domstol har Hőszig gjort gällande att eftersom de allmänna avtalsvillkoren inte utgör del av avtalen mellan parterna, ska de ungerska domstolarna anses behöriga enligt artikel 5.1 a i Bryssel I-förordningen.

- 20 Hőszig har slutligen hävdat att även om de allmänna avtalsvillkoren skulle anses utgöra en del av avtalen mellan parterna, uppfyller prorogationsklausulen däri inte villkoren i artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen, eftersom denna klausul hänvisar till "domstolarna i Paris". Staden Paris (Frankrike) är inte en stat, och denna fras hänvisar inte till någon specifik domstol, utan till en samling domstolar som ligger inom denna stads administrativa gränser.
- 21 Alstom har gjort en invändning om rättegångshinder, nämligen att den hänskjutande domstolen saknar behörighet att pröva målet i sak. Företaget har hänvisat till de allmänna avtalsvillkoren, som det anser utgör en del av avtalen mellan parterna. Den hänskjutande domstolen är enligt klausul 23.1 i de allmänna avtalsvillkoren inte behörig att pröva målet.
- 22 Enligt Alstom ger artikel 10.2 i Rom I-förordningen Hőszig möjlighet att visa att det företaget inte samtyckt till avtalet eller till en av avtalsbestämmelserna genom att åberopa lagen i det land där företaget har sin vanliga vistelseort, det vill säga Ungern, om det framgår av omständigheterna att det inte skulle vara rimligt att avgöra verkan av dess uppträdande enligt den lag som i princip är tillämplig enligt den förordningen. I förevarande fall är det emellertid enligt Alstom fullt rimligt att "avgöra verkan av [Hőszigs] uppträdande" i den mening som avses i artikel 10.2 i Rom I-förordningen enligt fransk rätt, eftersom Hőszig var underleverantör till anbudsgivaren i ett förfarande för offentlig upphandling som offentliggjorts i Frankrike och som avsåg arbeten på ett franskt kraftverk.
- 23 Prorogationsavtalet i klausul 23.1 i de allmänna avtalsvillkoren är dessutom helt i linje med innehållet i artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen, eftersom domstolarna i Paris är domstolar i en medlemsstat, nämligen Frankrike. Den restriktiva tolkning som Hőszig förordar tar inte hänsyn till skäl 14 i den förordningen, enligt vilket partsautonomin ska respekteras.
- 24 Den hänskjutande domstolen anser, vad gäller Alstoms behörighetsinvändning, att det måste klargöras huruvida de allmänna avtalsvillkoren utgör en del av avtalen mellan parterna. Det ska därvid avgöras vilka "omständigheter", i den mening som avses i artikel 10.2 i Rom I-förordningen, som ska beaktas vid bedömningen av i vilken mån Hőszig uttryckt samtycke till de allmänna avtalsvillkoren.
- 25 Om denna domstol, på grundval av den nationella rätten i det land där Hőszig har sin vanliga vistelseort, skulle komma fram till att de allmänna avtalsvillkoren utgör en del av avtalen mellan parterna, måste det avgöras om prorogationsavtalet i klausul 23.1 i de allmänna avtalsvillkoren uppfyller villkoren enligt artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen.
- 26 Mot denna bakgrund beslutade Pécsi Törvényszék (Pécs domstol) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Angående [Rom I-förordningen]:

- Kan en nationell domstol i en medlemsstat tolka uttrycket 'det framgår av omständigheterna' i artikel 10.2 i [Rom I-förordningen] så, att undersökningen av 'de omständigheter som ska beaktas' för att fastställa huruvida det är rimligt att samtycke till avtalet eller avtalsbestämmelsen inte föreligger enligt lagen i det land där parten har sin vanliga vistelseort omfattar omständigheterna kring ingåendet av avtalet, föremålet för avtalet och fullgörandet av avtalet?
- Ska den 'verkan' som avses i artikel 10.2 i [Rom I-förordningen], av den situation som beskrivs i första strecksatsen, tolkas så, att när det på grund av lagen i det land där den berörda parten har sin vanliga vistelseort framgår av de omständigheter som ska beaktas att samtycket avseende tillämplig lag i enlighet med artikel 10.1 inte var en 'rimlig verkan av denna parts uppträdande', ska domstolen bedöma avtalsvillkorets förekomst och giltighet enligt lagen i det land där den parten har sin vanliga vistelseort?

- Kan den nationella domstolen i denna medlemsstat tolka artikel 10.2 [i Rom I-förordningen] så, att – med beaktande av samtliga omständigheter i målet – nämnda domstol kan göra en skönsmässig bedömning av huruvida, mot bakgrund av de omständigheter som ska beaktas, samtycket till tillämplig lag enligt artikel 10.1 inte var 'en rimlig verkan av partens agerande'?
- För det fall att någon av parterna med stöd av artikel 10.2 i [Rom I-förordningen] åberopar lagen i det land där denne har sin vanliga vistelseort för att få fastställt att denne inte har lämnat sitt samtycke, ska den nationella domstolen i en medlemsstat då beakta lagen i det land där nämnda part har sin vanliga vistelseort i den meningen att, enligt lagen i detta land och med beaktande av de nämnda 'omständigheterna', denna parts samtycke till den lag som pekas ut i avtalet inte var ett rimligt uppträdande?
- Om detta är fallet, utgör då unionsrätten hinder för att en nationell domstol i en medlemsstat gör en tolkning enligt vilken bedömningen av 'omständigheterna' för att avgöra huruvida det var rimligt att samtycke har getts avser omständigheterna kring ingåendet av avtalet, föremålet för avtalet och fullgörandet av avtalet?

2) Angående [Bryssel I-förordningen]:

- Utgör bestämmelserna i artikel 23.1 i [Bryssel I-förordningen] hinder för att en nationell domstol i en medlemsstat tolkar dessa bestämmelser så, att det krävs att en viss bestämd domstol utpekas, eller räcker det – med beaktande av vad som anges i skäl 14 i nämnda förordning – att parternas önskan eller avsikt entydigt framgår av avtalets ordalydelse?
- Kan en nationell domstol i en medlemsstat tolka artikel 23.1 i [Bryssel I-förordningen] så, att en prorogationsklausul, som ingår i den ena partens allmänna avtalsvillkor, enligt vilken parterna överenskommer om att domstolarna i en viss stad i en viss medlemsstat – i förevarande fall domstolarna i Paris – har exklusiv behörighet för att slita tvister som uppkommer i anledning av beställningens giltighet, utförande eller avslutande vilka inte kan lösas genom att parterna gör upp i godo, är tillräckligt precis för att – mot bakgrund av vad som anges i skäl 14 i nämnda förordning – parternas önskan eller avsikt avseende den utpekade medlemsstaten ska anses entydigt framgå av dess ordalydelse?"

Prövning av tolkningsfrågorna

Den andra frågan

- 27 Den hänskjutande domstolen har ställt sin andra fråga, som ska prövas först, för att få klarhet i huruvida artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen ska tolkas så, att en prorogationsklausul, såsom den i fråga i det nationella målet, vilken återfinns i beställarens allmänna leveransvillkor, vilka nämns i de handlingar som dokumenterar avtalen mellan parterna och översändes i samband med att avtalen ingicks, och vilken pekar ut domstolarna i en stad i en medlemsstat som behöriga, uppfyller kraven i den bestämmelsen angående parternas samtycke och exaktheten vad gäller klausulens innehåll.
- 28 Även om tolkningen av en klausul om domstols behörighet, i syfte att avgöra vilka tvister som omfattas av klausulens tillämpningsområde, ankommer på den nationella domstol vid vilken den har åberopats (dom av den 21 maj 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 67 och där angiven rättspraxis), är den behörighet som tilldelas en domstol eller domstolarna i en medlemsstat genom att avtalsparterna träffar avtal om domstols behörighet enligt lydelsen i artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen i princip exklusiv (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 maj 2015, El Majdoub, C-322/14, EU:C:2015:334, punkt 24).

- 29 Begreppet "avtal om domstols behörighet" i artikel 23 i Bryssel I-förordningen ska – med hänsyn till syftet med och systematiken i denna förordning och för att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna rättsakt – inte tolkas som en hänvisning till nationell rätt i någon av de berörda staterna, utan som ett självständigt begrepp (dom av den 7 februari 2013, Refcomp, C-543/10, EU:C:2013:62, punkt 21 och där angiven rättspraxis).
- 30 Domstolen konstateras också att eftersom Bryssel I-förordningen numera har ersatt konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt senare konventioner om nya medlemsstaters tillträde till denna konvention (nedan kallad Brysselkonventionen), i förhållandena mellan medlemsstaterna, gäller domstolens tolkning av bestämmelser i konventionen även för bestämmelser i förordningen som kan anses likvärdiga (dom av den 23 oktober 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, punkt 25 och där angiven rättspraxis).
- 31 Vad gäller artikel 17 första stycket i Brysselkonventionen, som ersatts av artikel 23 i Bryssel I-förordningen, har domstolen slagit fast att en prorogationsklausul, som har ett processuellt syfte, regleras av bestämmelserna i konventionen, vars syfte är att på det internationella planet skapa enhetliga regler om domstols behörighet (dom av den 3 juli 1997, Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, punkt 25).
- 32 Domstolen har även haft tillfälle att förklara att avsikten med den bestämmelsen är att den i sig ska innehålla formkraven för prorogationsklausuler i syfte att garantera rättssäkerhet och parternas samtycke (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 mars 1999, Castelletti, C-159/97, EU:C:1999:142, punkt 34 och där angiven rättspraxis).
- 33 När det gäller villkoren i artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen, innehåller den bestämmelsen i huvudsak formkrav. Endast ett materiellt villkor nämns, vilket avser klausulens föremål, nämligen att klausulen måste avse ett bestämt rättsförhållande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 april 2016, Profit Investment SIM, C-366/13, EU:C:2016:282, punkt 23 och där angiven rättspraxis).
- 34 I detta fall är det materiella villkoret uppfyllt, eftersom det framgår av begäran om förhandsavgörande att parterna ingått olika entreprenadavtal med varandra.
- 35 Vad gäller formkraven måste ett prorogationsavtal, enligt lydelsen i artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen, för att det ska vara giltigt, ingås antingen skriftligt eller muntligt med en skriftlig bekräftelse, eller i en form som överensstämmer med praxis som parterna har utbildat mellan sig, eller, i internationell handel, i en form som överensstämmer med handelsbruk eller annan sedvänja som parterna kände till eller borde ha känt till. Enligt 23.2 i samma förordning ska ett "elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet ... anses vara likvärdigt med skriftligt" (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 maj 2015, El Majdoub, C-322/14, EU:C:2015:334, punkt 24).
- 36 Samtidigt är ett av syftena med artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen att säkerställa att de berörda parterna verkligen har lämnat sitt samtycke (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 maj 2015, El Majdoub, C-322/14, EU:C:2015:334, punkt 30 och där angiven rättspraxis). Detta motiveras av önskemålet att skydda den svagare avtalsparten för att undvika att prorogationsklausuler som den ena parten ensidigt har infört i kontraktet inte upptäcks (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 mars 1999, Castelletti, C-159/97, EU:C:1999:142, punkt 19 och där angiven rättspraxis).
- 37 Den domstol där talan har väckts har en skyldighet att vid processens början pröva huruvida parterna verkligen har lämnat sitt samtycke till prorogationsklausulen, ett samtycke som måste framgå klart och tydligt. Formkraven i artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen syftar därvid till att säkerställa att samtycke

verkligen föreligger (dom av den 6 maj 1980, *Porta-Leasing*, 784/79, EU:C:1980:123, punkt 5 och där angiven rättspraxis, och dom av den 21 maj 2015, *El Majdoub*, C-322/14, EU:C:2015:334, punkt 29 och där angiven rättspraxis).

- 38 Som generaladvokaten har påpekat i punkterna 33 och 34 i sitt förslag till avgörande, framgår förekomsten av ett "avtal" mellan parterna i den mening som avses i artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen av den omständigheten att de formella krav som föreskrivs i den bestämmelsen har uppfyllts.
- 39 Vad gäller ett sådant fall som det i det nationella målet, har domstolen slagit fast att om en prorogationsklausul finns intagen bland den ena partens allmänna avtalsvillkor, är klausulen giltig endast om avtalet innehåller en uttrycklig hänvisning till dessa allmänna villkor (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 mars 1999, *Castelletti*, C-159/97, EU:C:1999:142, punkt 13, och dom av den 20 april 2016, *Profit Investment SIM*, C-366/13, EU:C:2016:282, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 40 Denna bedömning gäller emellertid endast i det fall det rör sig om en tydlig hänvisning som kan kontrolleras av en part som iakttar normal omsorg och om det är fastställt att de allmänna villkoren med prorogationsklausulen faktiskt meddelats den andra avtalsparten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 december 1976, *Estasis Saloti di Colzani*, 24/76, EU:C:1976:177, punkt 12).
- 41 I detta fall framgår det av begäran om förhandsavgörande att prorogationsklausulen ingick bland Technos allmänna leveransvillkor, vilka nämns i de handlingar som dokumenterade avtalen mellan parterna och som översändes i samband med avtalssluten.
- 42 Av vad som anförts ovan följer således att en prorogationsklausul såsom den i det nationella målet uppfyller formkraven i artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen.
- 43 Beträffande exaktheten i en prorogationsklausuls innehåll, när det gäller att bestämma vilken eller vilka domstolar i en medlemsstat som ska vara behöriga att pröva tvister som uppstått eller kan uppstå mellan parterna, har EU-domstolen slagit fast, angående artikel 17 i Brysselkonventionen, att den bestämmelsens lydelse inte kan tolkas så, att det krävs att en prorogationsklausul ska vara formulerad på ett sådant sätt att behörig domstol kan identifieras redan utifrån klausulens lydelse. Det räcker att de objektiva faktorer som enligt parternas överenskommelse ska gälla för valet av den eller de domstolar till vilka de avser att hänskjuta tvister som uppkommit eller som kommer att uppkomma anges i klausulen. Dessa faktorer, som måste vara tillräckligt precisa för att den domstol vid vilken målet är anhängigt ska kunna avgöra om den är behörig, kan i förekommande fall fastställas närmare mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet (dom av den 9 november 2000, *Coreck*, C-387/98, EU:C:2000:606, punkt 15).
- 44 En sådan tolkning, inspirerad av det praktiska affärslivet, är motiverad med hänsyn till att artikel 23 i Bryssel I-förordningen, såsom framgår av skälen 11 och 14, grundar sig på respekt för partsautonomin när det gäller att avgöra vilka domstolar som ska vara behöriga att pröva de tvister som omfattas av förordningens tillämpningsområde (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 november 1978, *Meeth*, 23/78, EU:C:1978:198, punkt 5, och dom av den 21 maj 2015, *El Majdoub*, C-322/14, EU:C:2015:334, punkt 26).
- 45 I förevarande fall framgår det av begäran om förhandsavgörande att enligt prorogationsklausulen har "domstolarna i Paris ... exklusiv behörighet" att slita eventuella tvister som uppkommer mellan parterna.

- 46 Även om denna klausul inte uttryckligen pekar ut den medlemsstat vars domstolar parterna har kommit överens om är behöriga, är de domstolar som avses de i en medlemsstats huvudstad, vilken i detta fall också är den stat vars lag parterna har valt som tillämplig lag på avtalet. Det råder därför inga tvivel om att den klausulen, när den ingår i avtal såsom de i förevarande mål, syftar till att ge domstolarna inom den medlemsstatens rättsväsende exklusiv behörighet.
- 47 Det följer av de specifika omständigheterna i målet, i enlighet med vad den hänskjutande domstolen slagit fast, att en prorogationsklausul som den här aktuella uppfyller de krav på exakthet som erinras om i punkt 43 ovan.
- 48 Det ska vidare påpekas, såsom generaladvokaten har gjort i punkt 44 i sitt förslag till avgörande, att en klausul som anger "domstolarna" i en stad i en medlemsstat underförstått med nödvändighet måste anses hänvisa till den medlemsstatens interna forumregler för att fastställa exakt vid vilken domstol talan ska väckas.
- 49 Mot denna bakgrund ska den andra frågan besvaras på följande sätt. Artikel 23.1 i Bryssel I-förordningen ska tolkas så, att en prorogationsklausul, såsom den i fråga i det nationella målet, vilken återfinns i beställarens allmänna leveransvillkor, vilka nämns i de handlingar som dokumenterar avtalen mellan parterna och översändes i samband med att avtalen ingicks, och vilken pekar ut domstolarna i en stad i en medlemsstat som behöriga, uppfyller kraven i den bestämmelsen angående parternas samtycke och exaktheten vad gäller klausulens innehåll.

Den första frågan

- 50 Rom I-förordningen är enligt artikel 1.2 e i förordningen inte tillämplig på skiljedomsavtal och avtal om val av domstol.
- 51 Som framgår av svaret på den andra frågan är den hänskjutande domstolen dessutom inte behörig att pröva det nationella målet i sak. Den domstolen har således inte att pröva giltigheten – som Hőszig också bestritt under åberopande av artikel 10.2 i Rom I-förordningen – av den klausul som föreskriver att fransk rätt ska tillämpas på avtalen i fråga.
- 52 Det saknas följaktligen anledning att besvara den första frågan.

Rättegångskostnader

- 53 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

Artikel 23.1 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att en prorogationsklausul, såsom den i fråga i det nationella målet, vilken återfinns i beställarens allmänna leveransvillkor, vilka nämns i de handlingar som dokumenterar avtalen mellan parterna och översändes i samband med att avtalen ingicks, och vilken pekar ut domstolarna i en stad i en medlemsstat som behöriga, uppfyller kraven i den bestämmelsen angående parternas samtycke och exaktheten vad gäller klausulens innehåll.

Underskrifter

